

Silje Vatne Pettersen

**Enslige mindreårige asylsøkere
og gjenforening med foreldre**

Notater

Forord

Dette notatet er skrevet på oppdrag fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Analysen er gjennomført innenfor en tids- og ressursramme på ett månedsverk.

Dataene som benyttes i analysen stammer fra Utlendingsdirektoratets registre og Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikksystem. Forut for denne analysen ble det gjort et betydelig arbeid med å identifisere i registrene enslige mindreårige asylsøkere som har fått oppholdstillatelse i Norge og som er blitt bosatt som enslige mindreårige. Dette arbeidet ble initiert av daværende Barne- og familiedepartementet og utført av Vebjørn Aalandslid ved Seksjon for Levekårsstatistikk i forbindelse med en rapport om enslige mindreårige i barnevernet (Allertsen, Kalve og Aalandslid 2007). Tormod Claussen i Utlendingsdirektoratet var til stor hjelp i arbeidet med uttrekk av data fra Datasystem for utlendings- og flyktningsaker (DUF).

Takk til Lars Østby, Vebjørn Aalandslid og Anders Falnes-Dalheim for nyttige kommentarer underveis i arbeidet med notatet.

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Begreper og definisjoner	3
2.1	Definisjon av enslige mindreårige	3
2.2	Familiegjenforening med herboende enslig mindreårig	4
2.3	”Ankerbarn”-teorien og gjenforening med foreldre.....	4
3	Datagrunnlag og datakvalitet.....	5
3.1	Enslige mindreårige i registrene	5
3.2	Identifisering av foreldrene.....	6
4	Resultater.....	6
4.1	Få enslige mindreårige med foreldre i Norge	6
4.2	Høyere andel gjenforeninger blant enslige mindreårige med asyl.....	7
4.3	Nedgang i gjenforening med foreldre etter 2000.....	7
4.4	Enslige mindreårige med foreldre i Norge er unge.....	9
4.5	Sannsynligheten for å få foreldre til Norge størst blant jenter	10
4.6	Flest gjenforeninger mellom enslige mindreårige og foreldre fra Somalia	12
4.7	Bor enslige mindreårige alene eller sammen med andre?.....	12
5	Sammendrag og konklusjon	15
	Referanser.....	17

1 Innledning

I dette notatet ser vi nærmere på enslige mindreårige asylsøkere som har fått oppholdstillatelse i Norge og som i ettertid har fått sine foreldre til landet. Det var en periode mange som antok at økningen av antallet enslige mindreårige asylsøkere i Norge på begynnelsen av 2000-tallet også ville føre til en betydelig innvandring av foreldre, uten at denne forventningen har kunnet bli konfrontert med solid empiri.

Vi begynner med å definere begreper som benyttes i notatet, deriblant begrepene enslige mindreårige asylsøkere og enslige mindreårige. Innledningsvis vil vi nevne at analysen i all hovedsak omhandler **enslige mindreårige**, det vil si barn og unge som var under 18 år da de kom til Norge som enslige, som søkte asyl som dette, og som **har fått oppholdstillatelse i Norge**. At tittelen på notatet inkluderer betegnelsen *asylsøkere* skyldes ønsket om å tydeliggjøre at analysen omhandler enslige mindreårige som var asylsøkere da de kom til Norge.

Videre i notatet identifiserer vi omfanget av gjenforening i Norge mellom enslige mindreårige og foreldre slik det kommer frem i befolkningsregisteret. Deretter ser vi på betydningen av innvandringsvedtak, innvandringsår og alder ved innvandring for gjenforening med foreldre, og ser dette i lys av endret forvaltningspraksis på området. Vi tar også for oss betydningen av andre kjennetegn, slik som enslige mindreåriges kjønn og fødeland. Til slutt ser vi nærmere på husholdningstilhørighet i Norge, dvs. om enslige mindreårige bor alene eller sammen med andre, og om husholdningstilhørigheten varierer med botid i Norge.

Utvalget for analysen omfatter alle enslige mindreårige asylsøkere som fikk oppholdstillatelse og ble bosatt av kommunene i perioden 1996-2005. Analysen er gjennomført på oppdrag fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

2 Begreper og definisjoner

2.1 Definisjon av enslige mindreårige

Enslige mindreårige asylsøkere er fellesbetegnelsen på alle barn og unge under 18 år som kommer til landet uten foreldre, eller som ikke har andre voksne med foreldreansvar i Norge. Dette inkluderer også de som kommer til landet i følge med andre voksne enn sine egne foreldre, for eksempel sammen med eldre søsken, tante, onkel eller lignende. Norge har med dette en videre definisjon på enslige mindreårige enn den som brukes av FN (Utlendingsdirektoratet 2005). De som har fått oppholdstillatelse i Norge er ikke lenger asylsøkere og omtales i dette notatet som *enslige mindreårige*.

Det er i hovedsak to juridiske statuser for enslige mindreårige i Norge: *asyl* eller *opphold på humanitært grunnlag* (Engebrigtsen 2002). En asylsøker ber om beskyttelse mot forfølgning på grunn av rase, religion, nasjonalitet, medlemskap i en spesiell sosial gruppe eller politisk oppfatning. Som vi viser senere i notatet, er det relativt få enslige mindreårige asylsøkere i Norge som får innvilget *asyl*, kanskje fordi det kan være vanskelig å verifisere at barn og unge er personlig forfulgt av hjemlandets myndigheter (Engebrigtsen 2002). De fleste enslige mindreårige som får asyl i Norge får det fordi de tilhører en kategori som har kollektiv flyktningstatus eller er blant FNs overføringsflyktinger. Enslige mindreårige asylsøkere som ikke får asyl, får som hovedregel *opphold på humanitært grunnlag*. Det vil si at de innvilges opphold i Norge fordi sterke menneskelige hensyn tilsier det. Oppholdstillatelsen er i hovedsak basert på at de er skilt fra foreldrene og at disse ikke kan oppspores. De er alene og kan, av sterke menneskelige hensyn, ikke returneres til opprinnelseslandet.

Utlendingsdirektoratet innførte i 2003 alderstesting av nye enslige mindreårige asylsøkere der det var tvil om søkerens alder. Man ønsket å redusere antallet voksne som forsøkte å få opphold i Norge som enslige mindreårige. Vi kan være sikre på at de aller fleste som har fått asyl eller opphold på humanitært grunnlag etter 2003, er under 18 år. For enslige mindreårige asylsøkere som fikk opphold før 2003, er det derimot vanskelig å etterprøve aldersinformasjonen. I dette notatet blir betegnelsen *enslige mindreårige* benyttet på alle som var, eller ble antatt å være, under 18 år da de kom til Norge som enslige asylsøkere, og som har fått asyl eller opphold på humanitært grunnlag.

2.2 Familiegjenforening med herboende enslig mindreårig

Ved søknad om familiegjenforening er det viktig hva slags oppholdsgrunnlag den enslige mindreårige har (St.meld. nr. 17: 2000-2001). Barn og unge som har fått innvilget asyl har *rett* til familiegjenforening i Norge dersom familien kan oppspores (Jf. Utlendingsloven § 9, forskriften § 22, § 23 bokstav g). Det vil si at foreldre og ugifte søsken under 18 år som bor sammen med foreldrene kan få oppholdstillatelse og gjenforenes med den mindreårige i Norge.

Enslige mindreårige som har fått opphold på humanitært grunnlag, har *ikke rett* til familiegjenforening, men de kan søke. Etersom disse som regel har fått opphold fordi de var alene og foreldrene ikke kunne oppspores, er det ikke gitt at det gis tillatelse til familiegjenforening i Norge. Utgangspunktet er at barnet skal gjenforenes med sin familie i hjemlandet. Oppholdstillatelse for familien gis kun når sterke menneskelige hensyn tilsier det (Jf. Utlendingsloven § 8 andre ledd, forskriften § 24 andre ledd).

Forvaltningspraksisen når det gjelder familiegjenforening for enslige mindreårige med opphold på humanitært grunnlag, har endret seg mye det siste tiåret (Engebriksen 2002). Frem til 2000 var praksis at enslige mindreårige barn under 12 år som regel fikk innvilget familiegjenforening i Norge dersom foreldrene kunne oppspores. Barn mellom 12 og 15 år fikk en grundig vurdering, og det var forholdsvis mange innvilgninger. Derimot var det svært sjelden at barn over 15 fikk innvilget familiegjenforening. Barnets alder hadde altså stor betydning for utfallet av søknaden om familiegjenforening (St.meld. nr. 17: 2000-2001). Ny praksis etter 2000 innebærer at barnets alder ikke lenger tillegges avgjørende vekt ved vurdering av familiegjenforening (St.meld. nr. 17: 2000-2001, Utlendingsdirektoratet 2002). I tillegg ansees det som det beste for barnet at det bor sammen med familien i hjemlandet, slik at familiegjenforening ikke gis når gjenforening kan skje i hjemlandet.

2.3 ”Ankerbarn”-teorien og gjenforening med foreldre

I følge ankerbarnteorien fungerer enkelte enslige mindreårige migranter som ”anker” som familien så skal følge etter ved å søke opphold på grunnlag av familiegjenforening (Engebriksen 2002). Motivet ansees å være økonomisk snarere enn et reelt behov for beskyttelse. Barnet sendes ut alene som et redskap for foreldrenes økonomiske strategier. Da det ble registrert et økende antall enslige mindreårige asylsøkere på begynnelsen av 2000-tallet, var det mange som var bekymret for at eventuelle ”ankerbarn” i Norge ville føre til en betydelig innvandring av familiemedlemmer. Bekymringen kom blant annet til uttrykk i Utlendingsdirektoratets rundskriv av 20. september 2002, der det står at ”Det foreligger konkrete bevis på at barn er sendt til Norge for at familien senere skal kunne komme etter. Barna føler seg forpliktet overfor familien... De fleste er enige om at dette er misbruk av barn”. Den økte satsingen på sporing av foreldre og familiegjenforening i hjemlandet er blant annet kommet som respons på denne bekymringen for økt utnyttning av barn som ”ankerbarn”.

Så langt har det ikke vært mulig å underbygge bekymringen for ”ankerbarn” med solid empiri. Vi vet ikke hvor mange eventuelle ”ankerbarn” som er kommet til Norge. I dette notatet vil vi heller ikke kunne gi noe entydig svar på dette. Vi har ikke undersøkt hvor mange barn som får avslag på søknad om familiegjenforening eller hvor mange som blir gjenforent med familie i hjemlandet. Her vil vi kun belyse omfanget av norske utlendingsmyndigheters innvilgninger når det gjelder gjenforening med

foreldrene blant enslige mindreårige asylsøkere som har fått oppholdstillatelse og er bosatt i Norge. Vi har ikke hatt tilgang til disse barnas (eller foreldrenes) begrunnelse for hvorfor de er i Norge, og vet følgelig ikke om noen av barna eventuelt er kommet kun som et ledd i foreldrenes økonomiske strategier.

3 Datagrunnlag og datakvalitet

3.1 Enslige mindreårige i registrene

Første ledd i denne analysen har bestått i å identifisere enslige mindreårige asylsøkere som har fått oppholdstillatelse i Norge. For at denne gruppen skulle kunne analyseres nærmere måtte den først defineres og gjøres tilgjengelig i Utlendingsdirektoratets registre (Datasytem for utlendings- og flyktningssaker: DUF) og Statistisk sentralbyrås befolkningsstatistikksystem (Besys). Dette arbeidet ble initiert av det daværende Barne- og familiedepartementet og utført av Statistisk sentralbyrå i forbindelse med en rapport om enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet (Allertsen, Kalve og Aalandslid 2007).

Arbeidet med å identifisere enslige mindreårige asylsøkere som har fått opphold i Norge og som vi siden har kunnet følge, har vært tre-delt. Først identifiserte man alle de personer som har søkt asyl i Norge som enslige mindreårige. Her ble alle, uavhengig av hva slags vedtak disse senere fikk av norske utlendingsmyndigheter inkludert. Deretter søkte man å gjenfinne disse med et gyldig fødselsnummer i Besys og dermed et positivt bosettingsvedtak. En svakhet ved en slik inndeling er at bosettingsvedtaket ikke inneholder informasjon om hvorvidt norske myndigheter fant personene å være *enslige mindreårige*. Blant dem som har fått et positivt bosettingsvedtak i Norge er brorparten kommet fra land som gjør at disse personene ville få opphold i Norge uansett alder og uansett om vedkommende ankom Norge alene eller med familie. Et tredje ledd bestod derfor i å identifisere de som faktisk ble bosatt som enslige mindreårige.

I 1996 ble det innført et eget integreringstilskudd for enslige mindreårige som ble bosatt i kommunene. Fra 1996 og framover har det for alle bosatte som kommunene har søkt og mottatt integreringstilskudd for, blitt registrert om en person er bosatt som enslig mindreårig eller ikke¹. Ved å benytte denne informasjonen får vi en bedre indikasjon på hvem som faktisk ble bosatt som enslig mindreårig enn bare å legge søknaden og bosettingstillatelsen til grunn. En mulig feilkilde kan være i de tilfeller hvor kommunen ikke har søkt staten om integreringstilskudd. I tillegg mister vi noen i 2005, da noen saker fortsatt er under behandling.

I perioden 1996-2005 er det i alt 4 824 personer som har søkt om opphold som enslige mindreårige. Om lag 2/3 (3 041 personer) av disse har fått innvilget oppholdstillatelse og fødselsnummer i perioden. Av disse var det 2 343 som ble bosatt i kommunene med integreringstilskudd. Differansen på om lag 700 personer skyldes blant annet konsekvensene av alderstesting som ble innført i 2003 (Allertsen, Kalve og Aalandslid 2007). Dersom vi i tillegg trekker fra de som har utvandret i perioden, ender vi opp med en populasjon per 1.1.2006 på 2 181 enslige mindreårige². Blant alle som søkte om opphold som enslige mindreårige i perioden 1996-2005 var det altså 45 prosent som ble bosatt som enslige mindreårige og som vi har kunnet studere i denne analysen.

¹ Ved innføringa av eit nytt finansieringssystem i 1991 for det arbeidet kommunane utfører i samband med busetjing og integrering av flyktingar, blei ordninga med statsrefusjonen av utgifter som barnevernet har i samband med tiltak for einslege mindreårige flyktingar og asylsøkjalar, halden ved lag. Frå og med 1996 blei ordninga lagd om slik at den statlege refusjonen for kommunale utgifter til barnevernet i samband med tiltak for denne gruppa blei erstatta av eit særskilt tilskott ” (St.meld. nr. 17: 2000).

² Antallet enslige mindreårige asylsøkere som identifiseres her, er lavere enn antallet som benyttes i rapporten om enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet (Allertsen, Kalve og Aalandslid 2007). Det skyldes primært at vi i dette notatet begrenser populasjonen til personer som innvandret etter 1995.

3.2 Identifisering av foreldrene

Enslige mindreåriges foreldre i Norge er identifisert gjennom fødselsnummer og foreldretilknytning til barnet slik det fremgår av Det sentrale folkeregisteret. På lik linje med de enslige mindreårige asylsøkerne, indikerer et tildelt fødselsnummer at personen har fått oppholdstillatelse i Norge. Generelt er det god registrering av foreldretilknytning i Det sentrale folkeregisteret. Bare i noen helt spesielle situasjoner vil det være mulig at slektskapet mellom barn og foreldre ikke er blitt registrert. Hvis både barnet og foreldrene (i ettertid) har fått asyl i Norge på selvstendig grunnlag og ikke som gjenforent familie, kan det være at slektskapet ikke er blitt registrert og at barnet forblir registrert uten foreldre i Norge. For de aller fleste ansees foreldretilknytningen i Det sentrale folkeregisteret imidlertid å være korrekt³.

Innenfor tids- og ressursrammen for dette prosjektet har det ikke vært mulig å undersøke andre kjennetegn ved foreldrene eller selve gjenforeningen enn foreldrenes fødeland. Det betyr at vi i dette notatet ikke kan si noe om når foreldrene kom til Norge, på hvilket grunnlag de kom, eller hvor gammelt barnet var da det ble gjenforent med foreldrene. Men vi vet at barna ble bosatt som enslige. I de tilfellene hvor foreldrene er kommet til Norge, er sannsynligheten derfor svært stor for at de er kommet *etter* at barnet ble bosatt. Perioden mellom barnas bosetting og gjenforening med foreldrene er avhengig av hvor lang tid det tar å oppspore foreldrene, søke om gjenforening og deretter iverksette et positivt gjenforeningsvedtak.

4 Resultater

4.1 Få enslige mindreårige med foreldre i Norge

Tabell 1 gir en oversikt over enslige mindreårige med og uten foreldre i Norge. Her ser vi at blant 2 181 enslige mindreårige som ble bosatt i perioden 1996-2005 er det 4 prosent som i ettertid har fått foreldre til Norge. I 89 tilfeller har mor og/eller far innvandret til Norge. Blant de som har fått sine foreldre til Norge, er det mest vanlig at det kun er mor som er kommet. Bare i seks tilfeller er barnet gjenforent med far alene. 28 enslige mindreårige asylsøkere har begge foreldrene i Norge. Blant de som har fått sine foreldre til Norge, er alle registrert med samme fødeland som foreldrene.

Tabell 1. Enslige mindreårige etter om de har foreldre i Norge per 1.1.2006. Antall og prosent.

	Antall	Prosent
Foreldre i Norge	89	4
<i>Hvorav kun mor</i>	55	
..... <i>kun far</i>	6	
..... <i>mor og far</i>	28	
Ingen foreldre i Norge	2 092	96
Alle	2 181	100

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

³ Det er teoretisk mulig at noen enslige mindreårige er blitt formelt adoptert av annen slekt i Norge, slik at vi for noen kan ha identifisert adoptivforeldre snarere enn biologiske foreldre.

4.2 Høyere andel gjenforeninger blant enslige mindreårige med asyl

Som nevnt innledningsvis, er det relativt få enslige mindreårige som får innvilget asyl. Blant alle enslige mindreårige som ble bosatt i perioden 1996-2005, er det 13 prosent som har fått asyl, hvorav de fleste er kommet som overføringsflyktninger (tabell 2). Dette er enslige mindreårige som er på flukt fra for eksempel krig, borgerkrig eller menneskerettighetsovergrep. Enslige mindreårige som har fått opphold på et slikt grunnlag, ville fått opphold uansett alder og har rett til familiegjenforening med foreldre og søsken under 18 år som bor sammen med foreldrene og ikke har stiftet egen familie. Dersom foreldrene er blitt oppsporet, er det altså sannsynlig at disse gjenforenes med barnet ved at de kommer til Norge. Likevel ser vi av tabell 2 at andelen som får familie til Norge blant alle enslige mindreårige med asyl i Norge, er lav. I underkant av 10 prosent av disse er blitt gjenforent med foreldrene. Andelen er noe høyere blant overføringsflyktingene (9 prosent) enn blant de som har fått asyl på individuelt grunnlag (5 prosent, ikke vist.).

De fleste enslige mindreårige i Norge har fått oppholdstillatelse på humanitært grunnlag (85 prosent). Det betyr at de får opphold i Norge av sterke menneskelige hensyn fordi de er under 18 år, og fordi Utlendingsdirektoratet ikke har identifisert foreldre eller andre nære omsorgspersoner i hjemlandet som barnet kan sendes tilbake til. Noen får også opphold fordi forholdene i hjemlandet vanskeliggjør retur. Disse barna har ikke den samme retten til familiegjenforening som barna med asyl. Kun ved særlige menneskelige hensyn vil foreldrene kunne få midlertidig oppholdstillatelse i Norge. Som vi ser av tabell 2, er andelen som har fått familiegjenforening blant de med opphold på humanitært grunnlag svært lav og langt lavere enn blant de med asyl. Bare 3 prosent av de med opphold på humanitært grunnlag har fått foreldre til Norge.

Tabell 2. Enslige mindreårige etter innvandringsvedtak. Antall og prosent. 1996-2005.

	Antall	Andel av alle	Andel med foreldre i Norge
Asyl	291	13	8
<i>hvorav overføringsflyktning</i>	<i>215</i>		<i>9</i>
Opphold på humanitært grunnlag	1 848	85	3
Avslag	36	2	3
Annet	6	0	:
Alle	2 181	100	4

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

Som nevnt ovenfor har forvaltningspraksisen når det gjelder familiegjenforening for enslige mindreårige asylsøkere med opphold på humanitært grunnlag endret seg mye det siste tiåret. Nedenfor vil vi undersøke om foreldreinnvandring varierer med barnets innvandringsår og alder ved innvandring.

4.3 Nedgang i gjenforening med foreldre etter 2000

Tabell 3 viser enslige mindreårige med og uten foreldre i Norge per 1.1.2006 etter innvandringsår. Her ser vi at det var få bosatte⁴ i begynnelsen av perioden, men at antallet stiger gradvis og kraftig hvert år frem til år 2000. Toppen ble nådd i 2003 med 353 bosatte. Siden 2003 er antallet redusert til 306 i 2004 og 102 i 2005. I tillegg til den generelle nedgangen i antallet asylsøknader utover på 2000-tallet (Allertsen, Kalve og Aalandslid 2007), kan nedgangen ha sammenheng med at

⁴ Her brukes innvandringsår og bosettingsår, d.v.s. det året personen har blitt bosatt i en norsk kommune, synonymt. Grunnet ventetid før bosetting vil det i noen få tilfeller likevel være avvik mellom bosettingsår og ankomstår.

utlendingsmyndighetene i 2003 startet med alderstesting av nye enslige mindreårig asylsøkere. Det lave antallet i 2005 kan også skyldes at noen søknader fortsatt var under behandling.

År 2000 markerer et skille i forvaltningspraksis når det gjelder holdning til familiegjenforening for enslige mindreårige med opphold på humanitært grunnlag. Som en respons på det økte antallet enslige mindreårige asylsøkere på begynnelsen av 2000-tallet, og generelt økt fokus på ”ankerbarhetsproblematikken”, ble mulighetene for familiegjenforening i Norge strammet inn. Familiegjenforening skulle ikke gis dersom gjenforening kunne skje i hjemlandet. Tabell 3 bekrefter dette inntrykket og viser at andelen enslige mindreårige med foreldre i Norge reduseres i perioden. Blant de som ble bosatt 1996-2000 er det 8 prosent som har fått foreldre til Norge, mens dette gjelder kun to prosent av de som ble bosatt etter år 2000⁵. Andelen er høyest i 1996-1998 da 12 prosent av de enslige mindreårige som ble bosatt i denne perioden, i ettertid har fått foreldrene til Norge.

Tabell 3. Enslige mindreårige asylsøkere med eller uten foreldre i Norge per 1.1.2006 etter bosettingsår. Prosent.

	Foreldre i Norge	Ingen foreldre i Norge	Totalt	Antall
1996	11	89	100	36
1997	12	88	100	67
1998	12	88	100	157
1999	5	95	100	240
2000	7	93	100	317
2001	2	98	100	294
2002	2	98	100	309
2003	1	99	100	353
2004	2	98	100	306
2005	2	98	100	102
1996-2000	8	92	100	817
2001-2005	2	98	100	1 364
Alle	4	96	100	2 181

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

Dette inntrykket forsterkes dersom vi ser på innvandringsåret blant de som har fått foreldre til Norge (tabell 4). Blant disse er over 70 prosent blitt bosatt i perioden 1996-2000. De som ikke har foreldre i Norge, er i større grad blitt bosatt etter år 2000. Resultatene viser likevel at familiegjenforening i Norge mellom enslige mindreårige og deres foreldre er et begrenset fenomen uansett hvilken tidsperiode vi ser på.

Tabell 4. Innvandringsår blant enslige mindreårige etter om de har foreldre i Norge. Prosent. 1996-2005.

	1996-2000	2001-2005	Totalt	Antall
Foreldre i Norge	71	29	100	89
Ingen foreldre i Norge	36	64	100	2 092
Alle	37	63	100	2 181

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

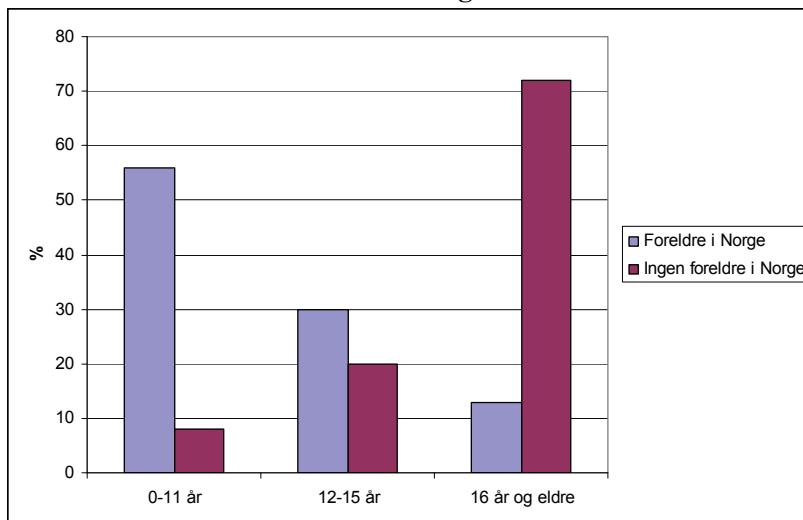
⁵ De lave andelenene mot slutten av perioden kan også skyldes at det tar tid å få foreldrene til Norge. Perioden mellom barnas bosetting og gjenforening med foreldrene er avhengig av hvor lang tid det tar å oppspore foreldrene, gjøre seg kjent med mulighetene for familiegjenforening, søke om gjenforening, vente på vedtak og deretter iverksette et positivt gjenforeningsvedtak.

4.4 Enslige mindreårige med foreldre i Norge er unge

Endringen i forvaltningspraksisen rundt år 2000 innebar også at barnets alder ikke lenger skulle tillegges avgjørende vekt ved vurdering av familiegjenforening (St.meld. nr. 17: 2000-2001, Utlendingsdirektoratet 2002). Før dette var praksis at enslige mindreårige barn under 12 år som regel fikk innvilget familiegjenforening i Norge. Barn mellom 12 og 15 år fikk en grundig vurdering, og det var forholdsvis mange innvilgninger. Derimot var det svært sjelden at barn over 15 fikk innvilget familiegjenforening (Engebrigtsen 2002). I denne analysen kjenner vi ikke tidspunktet for familiegjenforeningen eller barnets alder ved foreldrenes innvandring. Men ettersom de fleste enslige mindreårige med foreldre i Norge ble bosatt før endret praksis, forventer vi å finne at enslige mindreårige med foreldre i Norge er gjennomgående yngre enn de som ikke har foreldre i Norge.

En skjev aldersfordeling kommer klart til uttrykk i figur 1. Over 50 prosent av enslige mindreårige som har fått foreldre til Norge, var under 12 år da de kom til Norge. 30 prosent var mellom 12 og 15 år, mens litt over 10 prosent var over 15. De øvrige enslige mindreårige var langt eldre da de kom til Norge. Over 70 prosent var over 15 år⁶. De som har fått foreldre til Norge, er gjennomsnittlig altså langt yngre ved bosetting enn de som ikke har foreldre i Norge.

Figur 1. Aldersfordelingen ved innvandring blant enslige mindreårige som har eller ikke har foreldre i Norge. Prosent. 1996-2005.

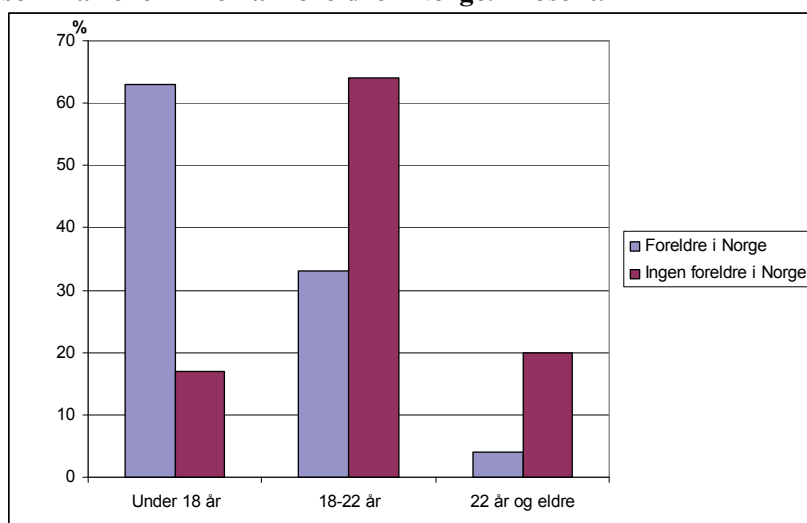

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

Det er å forvente at enslige mindreårige med foreldre i Norge i dag fortsatt er relativt unge, ettersom de var unge da de kom til Norge, og de fleste ble bosatt mellom 1998 og 2000. Dette får vi bekreftet i figur 2. Per 1.1 2006 var noe over 60 prosent under 18 år, litt over 30 prosent var mellom 18 og 22 år, mens resten var over 22 år. Igjen er det slik at denne gruppen er langt yngre enn de som ikke har foreldre i Norge, det vil si brorparten av alle enslige mindreårige i Norge, hvor 80 prosent er over 18 år og over ved inngangen til 2006.

⁶ Blant alle enslige mindreårige som ble bosatt i perioden 1996-2005, er 17 prosent 18 år eller eldre når de bosettes. Det kan skyldes at mindreårige søkere har fylt 18 år innen bosetting og offisiell folkeregistrering, og at noen oppgir en lavere alder på søknadstidspunktet og i ettertid viser seg å være 18 år eller eldre.

Figur 2. Aldersfordelingen per 1.1.2006 blant enslige mindreårige som har eller ikke har foreldre i Norge. Prosent.

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

Analysen så langt har vist at det er en sammenheng mellom familiegjenforening og innvandringsvedtak, innvandringsår og alder ved innvandring. I de neste avsnittene vil vi se nærmere på kjønnsfordelingen, landbakgrunnen og husholdningstilhørigheten til enslige mindreårige med eller uten foreldre i Norge.

4.5 Sannsynligheten for å få foreldre til Norge størst blant jenter

Kjønnsfordelingen blant enslige mindreårige asylsøkere i Norge er svært skjev. Blant de som innvandret i perioden 1996-2005 er det 72 prosent gutter og 28 prosent jenter (tabell 5). Blant de som har foreldre i Norge er kjønnsfordelingen derimot svært jevn, 51 prosent gutter og 49 prosent jenter. Det er altså omtrent like mange gutter (45) som jenter (44) som har foreldre i Norge.

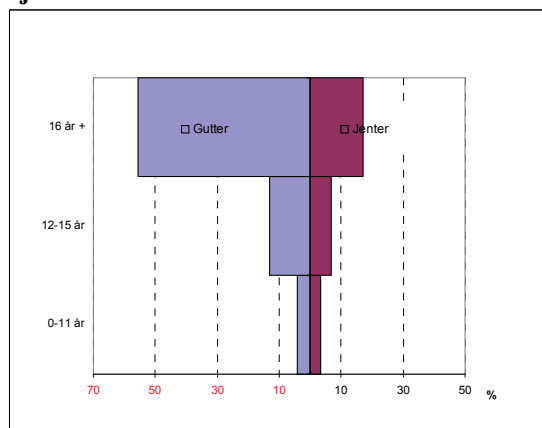
Tabell 5. Kjønnsfordelingen blant enslige mindreårige etter om de har eller ikke har foreldre i Norge. Prosent. 1996-2005.

	Gutter	Jenter	Totalt	Antall
Foreldre i Norge	51	49	100	89
Ingen foreldre i Norge	73	27	100	2 092
Alle	72	28	100	2 181

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

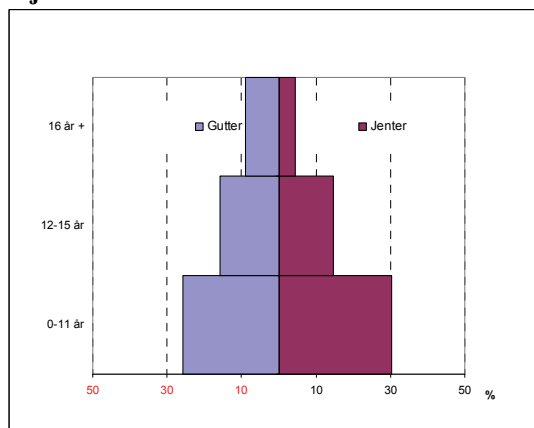
Figur 3 og 4 viser kjønns- og aldersfordelingen ved bosetting blant enslige mindreårige som per 1.1.2006 har eller ikke har foreldre i Norge. Figur 3 viser tydelig den skjeve kjønnsfordelingen blant de uten foreldre i Norge, det vil si brorparten av alle enslige mindreårige som ble bosatt i Norge i perioden 1996-2005. Overrepresentasjonen av gutter er særlig stor blant de som var 16 år eller eldre ved innvandring. Blant de som har fått foreldre til Norge, er kjønnsfordelingen svært jevn i alle tre aldersgruppene, med kun en svak overrepresentasjon av jenter 0-11 år (figur 4).

Figur 3. Enslige mindreårige uten foreldre i Norge fordelt på alder ved innvandring og kjønn. Prosent. 1996-2005.

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

Figur 4. Enslige mindreårige med foreldre i Norge fordelt på alder ved innvandring og kjønn. Prosent. 1996-2005.

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk s entralbyrå/Besys

Dersom vi ser på gutter og jenter hver for seg, kan vi få et enda bedre inntrykk av om gutter og jenter i ulik grad har fått foreldre til Norge. I tabell 6 viser vi sannsynligheten for å ha fått foreldre til Norge i løpet av perioden 1996-2005 blant gutter og jenter i ulike aldersgrupper. Her ser vi at sannsynligheten for at jenter har fått foreldre til Norge er noe større enn for gutter, henholdsvis 0,07 og 0,03 (dvs. 7 og 3 prosent). Når vi fordeler sannsynligheten på de tre aldersgruppene, ser vi at sannsynligheten for å få foreldre til Norge synker med stigende alder (dvs. aldersgruppe). Her benytter vi alder ved innvandring. Blant både gutter og jenter er sannsynligheten for å få foreldre til Norge størst blant de som innvandret da de var 0-11 år, og i de to yngste aldersgruppene er sannsynligheten nesten tre ganger så stor blant jenter som blant gutter. Sannsynligheten for å få foreldre til Norge er lavest blant de som var 16 år eller eldre da de kom til Norge.

Tabell 6. Sannsynligheten for å ha eller ikke ha foreldre i Norge blant enslige mindreårige gutter og jenter i ulike aldersgrupper. 1996-2005.

Alder ved innvandring	Foreldre i Norge	Ingen foreldre i Norge	Totalt	Antall
Gutter				
0-11 år	0,015	0,054	0,069	108
12-15 år	0,009	0,176	0,185	289
16 år +	0,005	0,741	0,746	1 168
I alt	0,029	0,971	1,000	1 565
Jenter				
0-11 år	0,044	0,119	0,162	100
12-15 år	0,021	0,235	0,256	158
16 år +	0,006	0,575	0,581	358
I alt	0,071	0,929	1,000	616

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

4.6 Flest gjenforeninger mellom enslige mindreårige og foreldre fra Somalia

Somalia utpeker seg som den største landgruppen blant enslige mindreårige som ble bosatt i Norge i perioden 1996-2005. I alt 597 personer, i underkant av 30 prosent, kommer fra Somalia (tabell 7). Deretter følger Irak, Afghanistan, Sri Lanka og Etiopia. De fem største landgruppene utgjør nesten 80 prosent av alle enslige mindreårige asylsøkere i Norge ved inngangen til 2006.

Det er blant enslige mindreårige fra Somalia at vi finner den høyeste andelen med foreldre i Norge. 7 prosent av de enslige mindreårige fra Somalia, dvs. 41 barn, har fått foreldre til Norge. Deretter følger Irak og Afghanistan med andeler på 3 prosent, og Etiopia med 2 prosent. Blant enslige mindreårige fra Sri Lanka er det ingen som har fått foreldre til Norge.

Tabell 7. Enslige mindreårige med og uten foreldre i Norge etter fødeland. Prosent. 1996-2005.

	Foreldre i Norge	Ingen foreldre i Norge	Totalt	Antall
Somalia	7	93	100	597
Irak	3	97	100	349
Afghanistan	3	97	100	289
Sri Lanka	0	100	100	258
Etiopia	2	98	100	215
Andre*	4	96	100	473
Alle	4	96	100	2 181

*Blant annet Eritrea, Liberia, Bosnia-Hercegovina, Burundi, Brazzaville Kongo, Rwanda, Sierra Leone, Myanmar, Iran, Saudi-Arabia, tidl. Jugoslavia og Russland.
Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

Som vist og omtalt under tabell 3 ovenfor, har de fleste enslige mindreårige i Norge innvandret etter 2000. De som har fått foreldre til Norge, har derimot i all hovedsak innvandret før 2001. I tillegg så vi at antallet nye enslige mindreårige er redusert i slutten av perioden. Vi finner det samme mønsteret for alle landgruppene som er nevnt i tabell 7. Blant enslige mindreårige fra Somalia ble 51 prosent bosatt før 2001, mens dette gjelder 86 prosent av de med foreldre i Norge (ikke vist). Blant de med foreldre i Norge er det ingen fra de største landgruppene og kun barn fra samlegruppen "andre" land som er blitt bosatt etter 2002 (per 1.1.2006). Dette kan skyldes flere forhold, blant annet innstramming av mulighetene for familiegjenforening etter år 2000, og at det tar tid å lokalisere foreldre og deretter eventuelt få et positivt vedtak på søknaden om familiegjenforening.

4.7 Bor enslige mindreårige alene eller sammen med andre?

Til slutt vil vi se nærmere på enslige mindreåriges husholdningstilhørighet i Norge. Vi vil undersøke om enslige mindreårige bor alene eller om de bor sammen med andre. Vi fokuserer altså i mindre grad på de som har fått foreldre til Norge, men utvider til å se på i hvor stor grad enslige mindreårige asylsøkere bor sammen med andre personer som ikke behøver være foreldrene. En slik deskriptiv oversikt er motivert ut fra antakelsen at de aller fleste enslige mindreårige i utgangspunktet er nettopp enslige, men at dette ikke nødvendigvis betyr at de bor alene. Som vi kommer tilbake til nedenfor, tilbys enslige mindreårige mange ulike bo- og omsorgsløsninger i det de bosettes i kommunene. Etter hvert som botiden i Norge øker og barnet blir myndig, kan det være at han/hun finner nye boløsninger. Husholdningstilhørigheten kan si noe om graden av samvær med andre personer og sosial integrasjon i Norge. Det kan være at personer som bor sammen med andre, har mer sosial kontakt enn personer som bor alene. Vi skal likevel være forsiktige med å generalisere ettersom det kan være store individuelle forskjeller i evner og behov for sosial kontakt.

I denne analysen benytter vi data der vi vet at enslige mindreårige asylsøkere har fått oppholdstillatelse og er blitt bosatt i en kommune som mindreårige. Kommunene tilbyr ulike bo- og omsorgsløsninger avhengig av den mindreåriges alder, omsorgsbehov, hjelpebehov og kontakt med eventuelle slektninger i Norge. Bo- og omsorgsløsningene går i hovedsak ut på at den mindreårige flytter på hybel, i bofellesskap, i fosterhjem eller i en fylkeskommunal barnevernsinstitusjon. De som har slekt i landet, blir oftest bosatt direkte hos slektningene dersom relasjonen mellom barna og familien er gode, og familien har evne og kapasitet til å ta seg av et ekstra barn. Noen er kommet til Norge med en følgeperson, og enkelte blir plassert sammen med denne. Hybel og bofellesskap blir som regel bare tilbudt eldre ungdommer. Jo yngre den enslige mindreårige er, desto større er omsorgsbehovet. Særlig unge enslige mindreårige uten slekt i Norge blir ofte plasserte i fosterhjem, gjerne i et hjem der en eller begge foreldrene har samme etniske bakgrunn som barnet. For enslige mindreårige med ekstra store hjelpebehov vil i visse tilfeller en fylkeskommunal institusjon være løsningen, slik som en barnevernsinstitusjon (fra St.meld. nr. 17: 2000-2001). Den kommunale barnevernstjenesten har et ansvar for alle barn som oppholder seg i kommunen og kan sette i verk tiltak for barn under 18 år og videre hjelpe personer frem til de er 23 år (Allertsen, Kalve og Aalandslid og Kalve 2007).

Det er altså stor variasjon i hva slags bo- og omsorgsløsning som velges for den enkelte i det han/hun bosettes i en kommune. I dette notatet skal vi belyse bosituasjonen ved å undersøke husholdningstypen som den enslige mindreårige er bosatt i per 1.1.2006. Vi skiller mellom privathusholdninger og andre typer husholdninger (dvs. ikke privathusholdninger), og viser tre typer privathusholdninger: husholdninger med én person (aleneboende), husholdninger med én familie, og husholdninger med flere familier. Alle personer som er registrert bosatt i samme bolig, regnes å tilhøre samme husholdning. Enslige mindreårige som har fått foreldre til Norge, og de som har stiftet egen familie, vil tilhøre enfamiliehusholdninger så fremt det ikke bor andre familier på samme adresse. Flerfamiliehusholdninger består av to eller flere familier på samme adresse. Flerfamiliehusholdninger omfatter også familier med fosterbarn. Det er viktig å være klar over at en flerfamiliehusholdning også kan bestå av flere familier bestående av kun én person, slik som i et kollektiv eller andre typer bofellesskap. Personer som er bosatt og får dekket sine behov for kost, pleie og omsorg på institusjon, regnes ikke som bosatt i en privathusholdning.

Det er noe usikkerhet forbundet med registreringen av enslige mindreåriges husholdningstype. Ved kontroll og revisjon av dataene anser man at det er for mange barn som er registrert som aleneboende, og at dette særlig gjelder barn født i utlandet. Man antar at noen av disse, særlig de aller yngste og de som nylig er kommet til Norge, hører hjemme i fosterfamilier, dvs. i flerfamiliehusholdninger. I noen tilfeller kan det også være barn bosatt på institusjon og lignende som skulle vært klassifisert under kategorien "Ikke privathusholdninger". Det arbeides nå med å forbedre dataene slik at antallet aleneboende barn justeres. Dataene vi presenterer her er ikke justert og må derfor tolkes med forsiktighet. Vi mener likevel at analysen gir en interessant indikasjon på enslige mindreåriges bosituasjon fordi de fleste enslige mindreårige i Norge i dag har relativt lang botid og er 18 år eller eldre.

Som nevnt har det innenfor tids- og ressursrammen av dette prosjektet ikke vært mulig å undersøke andre forhold ved husholdningen slik som slektsforhold, husholdningsmedlemmers fødeland, husholdningens aldersfordeling osv. Samtidig må det nevnes at den husholdningstypen som vises her, gjelder per 1.1.2006 og tar ikke hensyn til om personen har vært bosatt i andre husholdningstyper i løpet av det foregående året.

Blant enslige mindreårige som ble bosatt i perioden 1996-2005, er det nær 70 prosent som bor alene ved inngangen til 2006 (tabell 8). 30 prosent bor sammen med andre i én- eller flerfamiliehusholdninger. Kun 1 prosent er bosatt på en institusjon eller lignende (ikke

privathusholdning)⁷. Som nevnt over, er andelen som bor alene ansett å være for høy. Men når vi vet at over 80 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne bosatt i Norge var 18 år og over ved inngangen til 2006, er det ikke usannsynlig at en stor andel av disse har flyttet for seg selv. Det er en langt lavere andel som bor alene blant de som har foreldre i Norge (11 prosent) enn de som ikke har det. Tabell 8 viser at kun 11 prosent av de med foreldre i Norge bor alene. Litt under tre fjerdedeler bor i énfamiliehusholdninger, det vil si én familie på to eller flere personer (barn, ektefelle eller samboer). Det er ikke gitt at de som har fått foreldre til Norge også bor sammen med disse, men resultatene kan indikere at dette er en relativt vanlig boløsning for denne gruppen.

Tabell 8. Enslige mindreårige bosatt i ulike husholdningstyper per 1.1.2006 etter om de har foreldre i Norge. Vektede prosenter*.

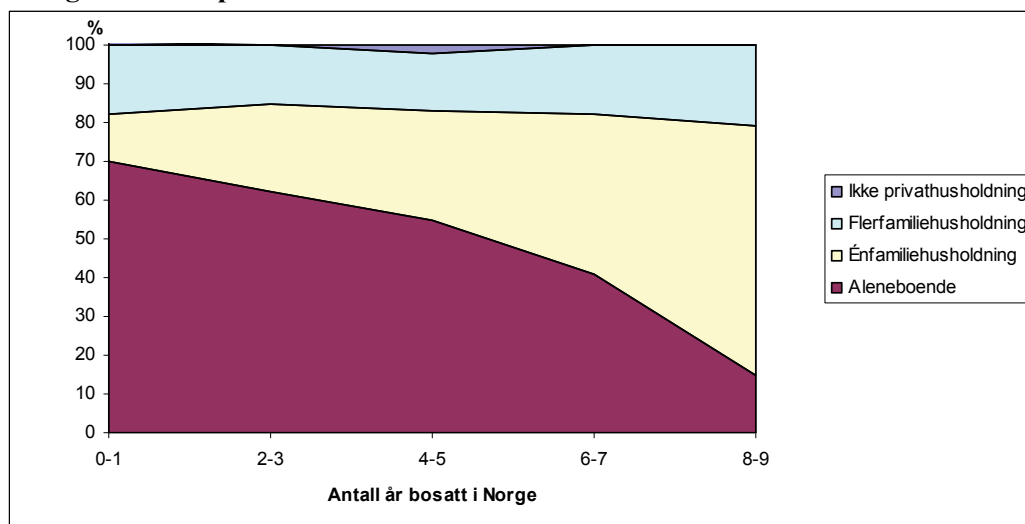
	Privathusholdning			Ikke privat-husholdning	Totalt	Antall
	Aleneboende	Énfamilie-husholdning	Flerfamilie-husholdning			
Foreldre i Norge	11	71	18	0	100	89
Ingen foreldre i Norge	71	15	13	1	100	2 092
Alle	69	17	13	1	100	2 181

*Vekten tar hensyn til mangler i registrering av personer i boliger i flerbolighus, spesielt i Oslo.

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

Oversikten over enslige mindreårige asylsøkeres husholdningstilhørighet sier lite om variasjoner over tid. Etter hvert som barnets botid i Norge øker og barnet blir eldre, kan det være naturlig at han/hun finner nye boløsninger. Her har vi ikke kunnet følge barnas husholdningstilhørighet over tid, men gir et tverrsnittsbilde av husholdningstilhørigheten for ulike botidsgrupper ved inngangen til 2006. Vi viser dette for jenter og gutter hver for seg (figur 5 og 6).

Figur 5. Enslige mindreårige jenter i ulike husholdningstyper per 1.1.2006 etter botid i Norge. Vektede prosenter.

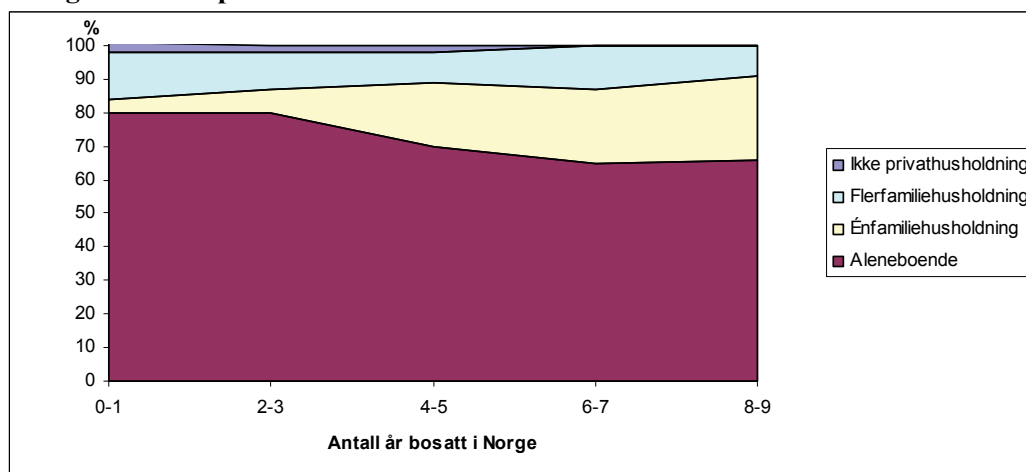

*Vekten tar hensyn til mangler i registrering av personer i boliger i flerbolighus, spesielt i Oslo.

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

⁷ Dette er noe færre enn antallet oppgitt i rapporten om enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet (Allertsen, Kalve og Aalandslid 2007). Det skyldes dels at vi i dette notatet begrenser populasjonen til personer som innvandret etter 1995. Det kan også skyldes at noen barn bosatt på barnevernsinstitusjon her er blitt klassifisert som boende i en flerfamiliehusholdning (dvs. plassert i bolig via barnevernstjenesten).

Figur 6. Enslige mindreårige gutter i ulike husholdningstyper per 1.1.2006 etter botid i Norge. Vektete prosent.

*Vekten tar hensyn til mangler i registrering av personer i boliger i flerbolighus, spesielt i Oslo.

Kilde: Utlendingsdirektoratet/DUF og Statistisk sentralbyrå/Besys.

Vi ser at andelen som bor i en flerfamiliehusholdning eller utenfor privathusholdninger ser ut til å være relativt upåvirket av botid i Norge. Derimot endres andelen som bor i énfamiliehusholdninger eller alene i takt med botiden i Norge for både jenter og gutter. Andelen som bor i énfamiliehusholdninger øker med botiden i Norge, mens andelen aleneboende synker. Som nevnt over, har denne utviklingen sammenheng med en generell aldring av befolkningen og at flere stifter familie over tid, og at noen få etter hvert får foreldre til Norge. Men det er store kjønnsforskjeller i sammenhengen mellom husholdningstilhørighet og botid i Norge. Blant jenter (figur 5) ser vi at andelen som bor i énfamiliehusholdninger øker langt raskere enn den gjør for gutter (figur 6), mens andelen aleneboende reduseres tilsvarende. Mens det blant nyankomne gutter og jenter er få som bor i énfamiliehusholdninger, er det hele to tredjedeler av jentene med botid i Norge på 8-9 år som har en slik husholdningstilhørighet. Blant guttene gjelder det kun en fjerdedel. I tillegg er jenter i større grad enn gutter bosatt i flerfamiliehusholdninger. Det er altså langt vanligere for enslige mindreårige jenter å bo sammen med andre enn det er for gutter. Vi minner om at andelen som bor alene generelt er ansett å være for høy. De svært høye andelenene blant de som har vært i Norge 0-1 år virker urimelige, men kan kanskje skyldes mer ustabile bo- og omsorgsløsninger de første årene slik at registreringen av husholdningstype ikke er blitt representativ for denne gruppen.

5 Sammendrag og konklusjon

I dette notatet har vi undersøkt omfanget av familiejenforening mellom enslige mindreårige som er bosatt i Norge og foreldre som i ettertid innvandrer til Norge. I tillegg har vi sett på betydningen av ulike migrasjonsspesifikke og demografiske kjennetegn for gjenforening med foreldre, slik som enslige mindreåriges registrerte innvandringsvedtak, innvandringsår, fødeland, alder ved innvandring og kjønn. Vi har hatt begrenset mulighet til å se på kjennetegn ved selve gjenforeningen ettersom dataene som benyttes i denne analysen ikke indikerer tidspunktet for familiejenforeningen eller barnets alder ved foreldrenes innvandring. Til slutt har vi studert enslige mindreåriges husholdningstilhørighet i Norge, dvs. om de bor alene eller sammen med andre. Vi utvider altså til å se på i hvor stor grad enslige mindreårige bor sammen med andre personer som ikke behøver være foreldrene. Utvalget for analysen omfatter 2181 enslige mindreårige asylsøkere som har fått asyl eller opphold på humanitært grunnlag og som ble bosatt av kommunene i perioden 1996-2005.

Enslige mindreårige som har fått asyl i Norge, har rett til gjenforening med foreldrene dersom disse kan oppspores. Barn som har fått oppholdstillatelse på humanitært grunnlag, har ikke den samme retten til gjenforening, men kan søke. Sannsynligheten for å få et positivt svar på søknaden har endret

seg i løpet av perioden vi ser på her. Som en respons på det økte antallet enslige mindreårige asylsøkere på begynnelsen av 2000-tallet, og generelt økt fokus på ”ankerbarnproblematikken”, ble mulighetene for familiegjenforening i Norge strammet inn. Ny praksis etter 2000 innebærer at barnets unge alder ikke lenger tillegges avgjørende vekt ved vurdering av familiegjenforening i de tilfellene hvor barnet har fått opphold på humanitært grunnlag. Uansett barnets alder ansees det som hovedregel som det beste for barnet at det bor sammen med familien i hjemlandet. Utgangspunktet er at familiegjenforening ikke gis dersom gjenforening kan skje i hjemlandet.

Analysen viser at det er svært få enslige mindreårige som i løpet av perioden 1996-2005 har fått sine foreldre til Norge. Gjennomsnittlig gjelder det bare fire prosent av de enslige mindreårige, eller 89 tilfeller. Blant disse er en relativt høy andel blitt gjenforent med begge foreldrene, men i de fleste tilfellene er det kun mor som i ettertid er kommet til Norge.

Som forventet finner vi at andelen som er gjenforent med foreldrene er høyere blant enslige mindreårige som har fått asyl (8 prosent) sammenlignet med de som har fått opphold på humanitært grunnlag (3 prosent). I tråd med endret praksis finner vi videre at enslige mindreårige som ble bosatt før 2001, i større grad har fått foreldre til Norge enn de som ble bosatt på et senere tidspunkt (henholdsvis 8 og 2 prosent). Andelen er høyest i 1996-1998 da 12 prosent av de enslige mindreårige som ble bosatt i denne perioden, i ettertid har fått foreldrene til Norge. Somalia utpeker seg som den største landgruppen blant enslige mindreårige som ble bosatt i Norge i perioden 1996-2005, også blant de som er gjenforent med foreldrene. Deretter følger Irak og Afghanistan.

I tillegg viser analysen at de som har fått foreldre til Norge i gjennomsnitt er langt yngre ved bosetting enn de som ikke er gjenforent med foreldrene. Over 50 prosent av de med foreldre i Norge var under 12 år da de ble bosatt, mens dette gjelder under 10 prosent av de øvrige enslige mindreårige. Det er like mange gutter som jenter som har fått foreldre til Norge. Likevel finner vi at sannsynligheten for gjenforening med foreldrene er høyest blant jenter generelt, og særlig jenter som var under 12 år ved bosetting i perioden 1996-2005.

I dette notatet viser vi at familiegjenforening i Norge mellom enslige mindreårige og deres foreldre er et begrenset fenomen uansett hvilken tidsperiode vi ser på. Selv før innstramningen av mulighetene for familiegjenforening var det relativt få som fikk foreldre til Norge. Følgelig er de fleste enslige mindreårige i Norge enslige i den forstand at de lever atskilt fra sin aller nærmeste familie. Likevel finner vi at en relativt høy andel jenter bor i énfamiliehusholdninger og at andelen som bor sammen med andre øker i takt med botiden i Norge. Blant gutter er andelen aleneboende markant høyere enn blant jenter. Ved videre analyser av enslige mindreårige som er bosatt i Norge, vil det være interessant å undersøke de bakenforliggende årsakene til denne kjønnsforskjellen i husholdningstilhørighet, dvs. giftermål, fruktbarhet og eventuell annen slekt i Norge. Hva har kjønnsforskjellen å si for det sosiale nettverket og integreringen i Norge? Av dette følger også et behov for å undersøke hvordan det går med enslige mindreårige som er bosatt i Norge ut fra et levekårsperspektiv. Hvor høy andel er sysselsatt eller under utdanning, hvordan har de det økonomisk, og hvordan klarer de seg sammenlignet med den øvrige flyktningbefolkningen? Dette er særlig interessant med tanke på at over 80 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne som ble bosatt i perioden 1996-2005, i dag er myndige.

Referanser

Allertsen, L., T. Kalve og V. Aalandlid (2007): *Enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet*. Rapport 2007/41. Statistisk sentralbyrå.

Engebrigtsen, Ada (2002): *Forlatte barn, ankerbarn, betrodde barn... Et transnasjonalt perspektiv på enslige, mindreårige asylsøkere*. NOVA: Oslo.

Stortingsmelding nr. 17 (2000-2001): *Asyl- og flyktningpolitikken i Norge*, Det Kongelige kommunal- og regionaldepartementet.

Utlendingsdirektoratet (2005): *Fakta om enslige mindreårige asylsøkere*, 13.9.2005

Utlendingsdirektoratet (2002): *Søknad om familiegjenforening der herboende er mindreårig og er innvilget oppholdstillatelse på humanitært grunnlag – utlendingsforskriften §24 annet ledd*. Rundskriv 20. september 2002.

Utlendingsforskriften (2007): *Forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her*. FOR – 2007-07-11-891.

Utlendingsloven (2007): *Lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her*. LOV-2007-06-29-47 fra 2007-07-01.